

1. «Глибинна екологія» як новий підхід у здійсненні екологічного виховання (2 год).

2. Екологічний світогляд особистості (2 год).

Практичні заняття передбачають формування самостійних навичок студентів щодо створення екологовиховних заходів, а також впровадження екологічного виховання в структуру уроків та факультативних занять з біології з використанням новітніх педагогічних технологій:

1. Тренінгова форма роботи. Структура тренінгу (4 год).

2. Елемент кооперації в екологічному вихованні як фактор взаємодії: емоції — знання — дія (2 год).

3. Екологічне виховання в структурі традиційного уроку біології (2 год).

4. Впровадження екологічного виховання в позаурочні заходи або факультативні заняття (2 год).

5. Дискусійні форми екологовиховної роботи (2 год).

Спецкурс доповнює й розширює зміст базового курсу «Методика викладання біології» та дозволяє студентам розширити та узагальнити знання з предмету та інтегрувати їх до сукупності раніше набутих знань.

Алла Жиденко, м. Чернігів

Навчальна програма курсу «Екологія людини» для студентів природничих факультетів

Курс «Екологія людини» слід розглядати як нову інтегровану учбову дисципліну, яка включає наступні напрямки: соціальне та медико-біологічне. Предметом екології людини є вивчення реального способу життя людських популяцій. Як комплексна учбова дисципліна вона досліджує широку сукупність фундаментальних закономірностей взаємодії людей та навколишнього космопланетарного середовища. Серед них особливе значення мають проблеми розвитку народонаселення, вдосконалення фізичних та психічних можливостей людини, збереження та розвитку здоров'я людей.

Метою курсу є розробка методологічних основ комплексного вивчення взаємозв'язку соціального та біологічного в життєдіяльності людської популяції.

Структура курсу

№ п/п	Тема занять	Вид занять	К-ть годин
1.	Еволюція стилю мислення в пізнанні живої природи і, зокрема, людини	Лекція	2
2.	Предмет «Екологія людини» — засіб пізнання людини як цілісної системи	Лекція	2
3.	Соматична та психофізіологічна організація людини	Лекція	2

4.	Конституційна типологія людини	Лекція	2
5.	Аналіз і класифікація типів будови тіла	Лекція	2
6.	Екологія харчування	Лекція	2
*7.	Біохімічна адаптація: основні механізми і стратегія	Лекція	2'
8.	Кліматична адаптація: дія високих температур	Лекція	2
9.	Кліматична адаптація: дія низьких температур	Лекція	2
10.	Адаптація до гіпоксії	Лекція	2
11.	Адаптація до фізичних навантажень	Лекція	2
12.	Адаптація до стресових ситуацій	Лекція	2
13.	Адаптаційні реакції організму в онтогенезі	Лекція	2
14.	Популяційна екологія людини	Лекція	2
15.	Медична географія	Лекція	2
16.	Людина як неповторний вид	Лекція	2
17.	Вплив факторів навколишнього середовища на серцево-судинну систему людини	Практ.	2
18.	Вплив шуму на організм людини та проблеми акустичної фізіології	Практ.	2
19.	Електромагнітні поля і здоров'я людини	Практ.	2
20.	Вплив іонізуючої радіації на живі системи	Практ.	2
21.	Характеристика дії виробничих отрут, а також нітрат- і нітритовмісних сполук на організм людини	Практ.	2
22.	Вплив виробничого пилу на організм людини	Практ.	2
23.	Проведення антропометричних вимірів (ріст, вага), встановлення кореляцій розмірів окремих частин тіла. З'ясування функцій окремих кісток, суглобів та м'язів	Лабор.	2
24.	Побудова графіків біоритмів	Лабор.	2

Екологія людини передбачає інтеграцію знань, за якої можливе рішення триєдиного завдання: 1) забезпечення збереження та розвитку здоров'я людини; 2) збереження та розвиток природного середовища; 3) розвиток суспільного виробництва та науково-технічного прогресу в цілому.

Світлана Придатно, м. Тернопіль

Підготовка майбутніх вчителів до біоетичного виховання школярів

Характерною ознакою нашого часу є зростаюча взаємозалежність людини і природи. Людина, її здоров'я, умови праці та побуту майже повністю підпорядковані соціальним законам і законам природи. Саме тому дуже важливо, щоб наука про життя в цілому, і біоетика зокрема, стала невід'ємною частиною світогляду кожної людини незалежно від її спеціальності. Інженеру-будівельнику, інженеру-технологу, інженеру-меліоратору знання біології так само необхідні, як і лікарю чи агроному, оскільки лише розуміючи сутність життя

134